

EXPUNEREA DE MOTIVE

În susținerea acestei modificări legislative, voi prezenta integral punctul de vedere al oamenilor care au lucrat și lucrează în combinatul chimic de la Făgăraș:

“Vă supunem atenției faptul că ultimele modificări ale Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, respectiv modificările aduse articolului 65 alineatul 5 “Persoanele care au locuit cel puțin 30 ani în zonele afectate de poluarea permanentă datorită extracției și prelucrării minereurilor neferoase cu conținut de cupru, plumb, sulf, cadmiu, arsenic, zinc, mangan, fluor, clor, a pulberilor metalice precum și a emisiilor de amoniac și derivate, respectiv Baia Mare, Copșa Mică, Zlatna și Târgu Mureș, pe o rază de 8 km în jurul acestor localități beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani fără penalizarea prevăzută la alin 4 ” este discriminatorie și în opinia noastră este și neconstituțională, deoarece aceasta face diferențieri între aceeași categorie de salariați și locuitori având în vedere următoarele:

- La Făgăraș a luat ființă în anul 1921 primul Combinat Chimic din România, prima instalație de producere a amoniacului având o poluare continuă cu amoniac și derivate de 95 ani.
- Platforma chimică este situată la o distanță de aproximativ 4 km de orașul Făgăraș, pe cursul superior al râului Olt, la poalele masivului Făgăraș la 2 km de satul Râușor, 1 km de satul Ileni, 2 km de satul Hurez și are activitatea principală fabricarea îngrășămintelor și produselor azotoase cod CAEN 2015.
Activitățile principale se derulează în sectoare de producție și cuprind următoarele instalații de fabricare:
 - instalația de fabricare amoniac tehnic lichefiat
 - instalația de fabricare acid azotic 60%
 - instalația de fabricare azotat amoniu îngrășământ
 - instalația de fabricare azotat de amoniu tehnic / poros.

Instalația de producere a amoniacului este pusă în funcțiune în anul 1980 după un proiect al firmei Kellogg, precum și instalația de fabricare a acidului azotic 60 % care sunt identice cu instalațiile de același profil din Târgu Mureș.

Până în anul 1980 a funcționat o instalație de amoniac, prima de acest tip din România, care în urma condițiilor de exploatare, poluare a fost înlocuită cu cea nouă în anul 1980.

Amoniacul este utilizat în cadrul societății Nitroporos în următoarele instalații:

- instalația de obținere acid azotic
- instalația de obținere azotat amoniu îngrășământ
- instalația de obținere azotat amoniu poros pirotehnic.

Amoniacul este clasificat ca substanță periculoasă conform (CE) nr. 1272/2008 fiind inflamabil, toxic în caz de inhalare provoacă arsuri grave ale pielii și lezarea ochilor, este foarte toxic pentru mediul acvatic la concentrație ridicată. De asemenea prezintă pericol de explozie în caz de încălzire

- Capacitățile de producție în tone/an:

- amoniac tehnic lichefiat	300.000
- azotat de amoniu poros	80.000
- azotat de amoniu tehnic	80.000
- azotat de amoniu îngrășământ	180.000
- apă amoniacală 25%	20.000

- Substanțele periculoase prezente pe amplasamentul fostului Combinat Chimic Nitramonia, actualmente SC Nitroporos SRL care de-a lungul timpului au dus și pot duce în continuare la producerea unui accident major sunt:
 - **Amoniac** – este inflamabil, toxic, coroziv
 - **Amoniac soluție 25%** - este coroziv și foarte toxic pentru organismele acvatice. Faze de risc :
 - H 314 – provoacă arsuri grave ale pielii și lezarea ochilor
 - H 400 – foarte toxic pentru mediul acvatic
 - **Azotat de amoniu îngășământ/tehnice/poros** – este oxidant și iritant. Faze de risc:
 - H 272 – poate agrava un incendiu; oxidant
 - H 319 – provoacă o iritare gravă a ochilor.
 - **Hidrazina** – este toxică, corozivă și periculoasă pentru mediu. Faze de risc:
 - H 302 – nociv în caz de înghițire
 - H 312 – nociv în contact cu pielea
 - H 331 – toxic în caz de inhalare
 - H 314 – provoacă arsuri grave ale pielii și lezarea ochilor
 - H 317 – poate provoca o reacție alergică a pielii
 - H 350 – poate provoca cancer
 - H 400 – foarte toxic pentru mediul acvatic
 - H 410 - foarte toxic pentru mediul acvatic cu efect pe termen lung
 - **Acid azotic concentrat** – este oxidant și coroziv. Faze de risc:
 - H 314 – provoacă arsuri grave ale pielii și lezarea ochilor
 - H 272 – poate agrava un incendiu, oxidant.
 - H 290 – poate fi coroziv pentru metale.

- **SC Nitroporos SRL este sub incidența Legii 59/2016 (Directiva Seveso III) privind controlul asupra pericolelor de accident major în care sunt implicate substanțe periculoase.**
- Toate produsele obținute sunt în urma unor procese fizico-chimice și mecanice a materiilor prime și a semifabricatelor în instalații automatizate sau parțial automatizate.

Având în vedere cele prezentate mai sus considerăm că și locuitorii Municipiului Făgăraș ar trebui să beneficieze de noile modificări ale articolului 65 alin 5 în sensul completării acestuia și cu Municipiul Făgăraș, deoarece dacă se face vorbire de amoniac și derivate acestea poluează Făgărașul de 95 de ani, aveam aceeași “coadă de vulpe” care era o obișnuință și la Făgăraș, mirosul de amoniac și derivate însoțea locuitorii la serviciu, școală zi de zi timp de 95 de ani.

Mai mult, salariații care au muncit efectiv pe platforma chimică au fost expuși ani la rând noxelor și pulberilor cu efecte nocive asupra organismului, mulți dintre ei nemaifiind astăzi printre noi.

Aici amintim exploziile colective cu zeci de morți din anii 60, 70, 90 care prin suflul, emanarea de gaze au afectat și locuitorii municipiului Făgăraș, iar zeci de familii cu copii și-au pierdut părinții în aceste evenimente tragice.

Întrădeavăr pe platformă s-au realizat în ultimii ani modernizarea instalației de acid azotic 60% prin două proiecte:

- reducerea voluntară a emisiilor de N₂O din gazele evacuate la coș.
- reducerea conținutului de NO din gazele evacuate la coș de la instalația de acid azotic.

Desigur pe viitor odată cu eliminarea poluării, dar și posibila intrare în faliment a SC Nitroporos SRL nu va mai fi nevoie de această prevedere legislativă, însă acum se impune pentru a compensa neglijența Statului Român care timp de aproape 100 de ani a omis efectuarea unor investiții în reducerea poluării, de aceea solicită completarea în art.65 alin 5 și a locuitorilor din Municipiul Făgăraș.

Adoptarea unei astfel de modificări ar crea un echilibru între aceeași categorie de salariați/locuitori, care au lucrat și trăit în orașe cu poluare de amoniac și derivate, unde legea așa cum **e ea produce inechitate, discriminare.**

Pe cale de consecință, vă solicităm a efectua pe lângă Guvernul României, instituții autorizate, toate demersurile legale prin care art.65 alin 5 din Legea 263/2010 să fie completată și cu Municipiul Făgăraș.

Menționăm faptul că CES prin avizul nr.2894/19.10.2015 a avizat proiectul de lege negativ cu motivarea că propunerea legislativă creează discriminări între diferite categorii de populație. Președinte SLNR, Lucian Cupu”

Inițiator:

deputat Mihai Răzvan STURZU

Partidul România Unită - PRU

